

slaget under Nr. 9, hvis væsentligste Diemed jo er at indlægge en Betydning i Plakaten — den nemlig, at den overhovedet kan anvendes paa Inddæmningsdiger — som hverken ifølge Plakatens Ord eller ifølge den Anvendelse, der hidtil er givet den, nogenfinde er blevet tillagt den. Forslaget gaar, som sagt, ud paa at give Plakaten Anvendelse paa Inddæmningsdiger; men jeg gjen tager, hvad jeg nu oftere har sagt, at denne hverken ifølge sine Ord eller ifølge sine Motiver kan finde en saadan Anvendelse. Det vilde dog imidlertid være besynderligt, om man her ved et Undringsforslag vilde give denne Plakat et Omraade, den hidtil ikke har havt. Jeg skulde ogsaa tage meget feil, om det ærede Medlem, der nu synes at interessere sig saa stærkt for en saadan Udvikelse af Plakatens Omraade, ikke tidligere har havt den samme Mening som jeg angaaende dette Punkt; i alt Fald tror jeg at kunne paastaa, at en stor Del af de Folk, som have hjemme paa Vex, have havt denne Mening. Der er nemlig fra Vex kommet Klage over, at man ikke kunde skaffe den fornødne Fyld til Inddæmningsdiger; men hvorfor i al Verden har man ikke brugt Plakaten af 6te Juni til at skaffe sig det Materiale, man manglede til at udfylde sine Inddæmningsdige huller med, naar man troede, at den var anvendelig paa disse Diger. Jeg maa altsaa bestemt fraraade det ærede Thing at vedtage Undringsforslaget under Nr. 9. Det ærede Medlem synes overhovedet ikke at have opfattet § 19 ret, naar han ogsaa idag har sagt, at, naar der ved samme Leilighed kun blev inddæmnet nogle Lønder Vandareal, vilde dermed Diget være betegnet som Inddæmningsdige. Dette er slet ikke Tilfældet; thi der siges netop udtrykkelig i § 19, at den Omstændighed, at der ved et Digeforetagende bliver inddæmnet forhenværende Vandarealer, ikke i og for sig er tilstrækkelig til at gøre det til Inddæmningsdige; men at det ved Afgjørelsen af Spørgsmaalet væsentlig kommer an paa, om Diemedet med Diget hovedsagelig er Beskyttelse af Land eller Inddæmning. Der kan overmaade vel tænkes Tilfælde, hvori enhver forstandig Landvæsenkommisjon maa erkjende, at Hensigten med Diget er at beskytte de til en Fjord eller Vig støvende Lodder, og hvor en saadan Landvæsenkommisjon tillige vil erkjende, at den forstandige og rigtige Maade at opføre et saadant Beskyttelsesdige paa, er ikke at følge hele Vigens Kunding, men at trække et Dige fra den ene Spids af Vigens Kyst til den anden. I saa Tilfælde er der ikke Spørgsmaal om Andet, end at Diger af den Beskaffenhed, selv om der ved dem indvindes adskillige Lønder Land, ville af Landvæsenkommisjonen blive betragtede som Beskyttelsesdiger og derfor høre ind under Loven. Det er overhovedet ene Landvæsenkommisjonen, som kan afgjøre det Spørgsmaal, hvorvidt et Dige

skal betragtes som et Beskyttelsesdige eller som et Inddæmningsforetagende.

J. Madsen: Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Gindenburg), der motiverede Forslaget under Nr. 9, gik ud fra den Forsætning, at al Stade skal erstattes ved Expropriationen, og at dette maa være en almindelig Op-gave for Landvæsenkommisjonen, naar den skal expropriere til Digeanlæg. Der kunde dog maasse være et Par smaa Undtagelser at gjøre, idet det kunde tænkes, at de Bedkommende, der havde en eller anden Rettighed, ikke vare opmærksomme paa, at de skulde paatale deres Ret, og at Landvæsenkommisjonen, naar de ikke gjorde dette, heller ikke gav dem nogen Erstatning for det Tab, de lode. Jeg tænker her paa Fjsternes Ret ved Inddæmninger, og jeg tænker ligeledes paa den Ret, visse Folk kunne have faaet ved den saakaldte Høvdsret, ved f. Ex. at benytte en Wei en vis Tid. Det kan let ske, at slige Bedkommende ikke ere opmærksomme paa den Beskjendtgjørelse, der er udstedt, og at de derfor ikke møde, naar Landvæsenkommisjonen samles, for at paatale deres Ret, hvorfor Landvæsenkommisjonen da heller ikke giver dem nogen Erstatning. I alt Fald kan ogsaa saadan Ret, især Fjsternes, samt desuden Retten til at have visse Vandløb, være af en saadan Beskaffenhed, at den vanskelig kan erstattes. Det ærede Medlem mente, at det var uheldigt, at der gives lovbestemte Regler for Landvæsenkommisjonerne ved deres Bedømmelse af den Stadeserstatning, som Bedkommende, der blive exproprierte, skulle have, men jeg gaar ud fra den Forudsætning, at Landvæsenkommisjonen er en Domstol, og naar man i Overensstemmelse med Grundloven siger, at Domstolene ved deres Kjendelser ene og alene have at rette sig efter Loven, men denne ingen Regler giver, har Domstolen kun et Skjøn at gaa efter. Det kan ogsaa i mange Henseender være nødvendigt, at dette Skjøn ene og alene overlades til Landvæsenkommisjonen, men hvor det gjælder den egentlige Eiendomsret, den egentlige juridiske Ret, er det efter min Mening noget farligt at sige, at Sagen ene og alene skal afgjøres efter et Skjøn. Jeg er meget imod Forslaget under Nr. 4, der udsletter alt Spor af Henvisning til Forordningen af 5te Marts 1845. Den giver Landvæsenkommisjonen et saa frit Skjøn, at den ikke engang giver Bedkommende Leilighed til at søge andre Domstole end Landvæsenkommisjonen og Overlandvæsenkommisjonen. Man har ikke her villet give vedkommende Eier, hos hvem der exproprieres Jord, den Ret, der er givet i Henseende til Vandafledningsspørgsmaal, med Hensyn til hvilke det dog er sagt i den bestaaende Lovgivning, at de Bedkommende, naar der bliver Tale om en virkelig Eiendomsret, kunne faae Landvæsenkommisjonens Kjendelse indanket for Højesteret. Da man